

Европска недела за превенција на рак на грлото на матката 2023 година

Ракот на грлото на матката е еден од ретките типови на рак што може речиси целосно да се спречи. Огромното мнозинство на случаи на рак на грлото на матката (99%) се поврзани со инфекција со високо ризични (канцерогени) типови на хуман папиломавирус (ХПВ), исклучително чест вирус кој се пренесува преку сексуален контакт.

Што е рак на грлото на матката?

Ракот на грлото на матката започнува кога клетките на грлото на матката почнуваат да растат неконтролирано. Грлото на матката е долниот дел од матката што го поврзува телото на матката со вагината. Речиси сите видови од овој тип на карцином се поврзани со инфекција со хуманиот папилома вирус (ХПВ). Вакцината за ХПВ го спречува неговото настанување. Ракот на грлото на матката може да се спречи, лекува и излечи.

Кои се знаците и симптомите на ракот на грлото на матката?

- неправилно или постменопаузално крварење
- зголемен вагинален исцедок
- потешки симптоми може да се појават во напредна фаза

*Абнормалното крварење не значи дека имате рак на грлото на матката, но треба да го посетите вашиот лекар што е можно поскоро.

Достапни се ефективни примарни интервенции (вакцинација против ХПВ) и секундарни интервенции за спречување на рак на грлото на матката и веќе се имплементирани во многу земји.

Од суштинско значење за спречување на овој вид карцином е ХПВ вакцината, која треба да се прими во период от пред започнување со сексуални односи. За да се спречи пренесување на вирусот за време на сексуален чин, како метод за заштита се препорачува употреба на кондом.

Вакцинацијата, скринингот, третманот и палијативната нега се клучните интервенции на Нацрт глобалната стратегија на СЗО за елиминација на ракот на грлото на матката како јавно здравствен проблем, четвртиот најчест карцином кај жените. На Светската недела на ракот, новите проценки покажуваат дека оваа стратегија би можела да спаси повеќе од 62 милиони девојчиња и жени од смрт од рак на грлото на матката и да спречи 74 милиони случаи во следните 100 години, но само ако овие интервенции ефикасно се користат заедно. Ниту една интервенција поединечно не може да го елиминира ракот на грлото на матката .

Подготвил: Одделение за социјална медицина

Извор: https://www.iarc.who.int/featured-news/launch_new_who_guidelines_screening_treatment_to_prevent_cervical_cancer/

Java evropiane e parandalimit të kancerit të qafës së mitrës viti 2023

Kanceri i qafës së mitrës është një nga llojet e pakta të kancerit që mund të parandalohet pothuajse plotësisht. Shumica dërrmuese e rasteve të kancerit të qafës së mitrës (99%) janë të lidhura me infeksion me lloje të rrezikshme (kancerogjene) të papillomavirusit njerëzor (HPV), një virus jashtëzakonisht i zakonshëm seksualisht i transmetueshëm.

Çfarë është kanceri i qafës së mitrës?

Kanceri i qafës së mitrës fillon kur qelizat e qafës së mitrës fillojnë të rriten jashtë kontrollit. Qafa e mitrës është pjesa e poshtme e mitrës që lidh trupin e mitrës me vaginën. Pothuajse të gjitha llojet e këtij lloji të kancerit lidhen me infeksionin me virusin papilloma humane (HPV). Vaksina HPV parandalon shfaqjen e saj. Kanceri i qafës së mitrës mund të parandalohet, mjekohet dhe kurohet.

Cilat janë shenjat dhe simptomat e kancerit të qafës së mitrës?

- gjakderdhje të parregullt ose pas menopauzës
- rritje e sekrecioneve vaginale
- simptoma më të rënda mund të shfaqen në një fazë të avancuar

*Gjakderdhja jonormale nuk do të thotë se keni kancer të qafës së mitrës, por duhet të shkoni te mjeku sa më shpejt të jetë e mundur.

Ndërhyrjet primare efektive (vaksinimi HPV) dhe ndërhyrjet dytësore për parandalimin e kancerit të qafës së mitrës janë të disponueshme dhe tashmë janë zbatuar në shumë vende.

Vaksina HPV është thelbësore për parandalimin e këtij lloji të kancerit, e cila duhet të merret përpara fillimit të marrëdhënieve seksuale. Për të parandaluar transmetimin e virusit gjatë marrëdhënieve seksuale, rekomandohet përdorimi i prezervativit si një metodë mbrojtëse.

Vaksinimi, skringu, trajtimi dhe kujdesi paliativ janë ndërhyrjet kyçe të Projekt Strategjinë Globale të OBSH-së për Eliminimin e Kancerit të Qafës së Mitrës si Problem i Shëndetit Publik, kanceri i katërt më i zakonshëm tek gratë. Në Javën Botërore të Kancerit, vlerësimet e reja tregojnë se kjo strategji mund të shpëtojë më shumë se 62 milionë vajza dhe gra nga vdekja nga kanceri i qafës së mitrës dhe të parandalojë 74 milionë raste gjatë 100 viteve të ardhshme, por vetëm nëse këto ndërhyrje përdoren në mënyrë efektive së bashku. Asnjë ndërhyrje e vetme nuk mund të eliminojë kancerin e qafës së mitrës.

Përgatiti: Reparti për mjekësi sociale

Burimi: https://www.iarc.who.int/featured-news/launch_new_who_guidelines_screening_treatment_to_prevent_cervical_cancer/